

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-10836153
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

7/8702 GK 90 7/9343 GK 103
7/13972 GK 6 7/13974 GK 6
7/14092 GK 9 7/14203 GK 10
7/14359 GK 11 7/14360 GK 11

30 Ekim 2024

7/14507 GK 11 7/14990 GK 11
7/15269 GK 12 7/15270 GK 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat ULUSOY
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN AHMET ŞIK'IN
TBMM 7/14203 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Aydın İli Didim İlçesi son yıllarda yoğun yapılaşma, kıyı alanlarının ve doğal varlıklarının tehdidi altında imar değişikliklerine ve projelere sahne olmaktadır. 2008 yılında ilan edilen Aydın Didim Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi içerisinde yer alan bölgede, ilgili 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planının koruma yaklaşımları ile çelişen çeşitli yaklaşımlarla ilgili halkın itirazları ve açılan itiraz davaları sürmektedir.

Bu bağlamda;

1-Aydın ili Didim İlçesi Manastır Koyu'ndaki mera statüsünde bulunan kimi parsellerin Mera Komisyonu'ndan Turizm Komisyonu'na aktarılma hazırlığı olduğu kamuoyunda şüphe uyandırmaktadır ve şeffaf bilginin aktarılması elzemdir. Manastır Koyu'nda Mera Komisyonu'ndan Turizm Komisyonu'na aktarılma hazırlığı olan parseller var mıdır? Varsa hangileridir? Bu statü değişikliğinin kamu yararı açısından gerekçesi nedir?

2-Kıyı Kanunu, 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı ve 1/100.000 ölçekli Aydın-Muğla-Denizli Çevre Düzeni Planı'nda belirtildiği üzere Didim İlçesinde kıyıların doğal yapısının korunması ve mevcut yapılaşmalar dışında yeni yapılaşmaya açılmaması stratejisinin korunması, savunulması ve sürekliliği için Bakanlığınızın imar uygulamalarında ve tekliflerinde aldığı önlemler nelerdir?

3-2021 yılında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzası ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın talebiyle Manastır Koyu'nda 70 hektarlık bir alanda yüksek yoğunluklu yapılaşma öngören imar değişikliği hakkında, Didim Derneği, sivil toplum kuruluşları ve Didim halkının itirazlarıyla mahkeme yoluna gidilmişti. Açılan davada Danıştay 6. İdaresi'nin atadığı bilirkişi heyeti bu plan değişikliğiyle ilgili "Dava konusu planlama bölgesinde yer alan korunması gerekli kültür varlığının niteliğini zedeleyici plan kararları alındığı, yoğunluk artırıcı plan kararı alınırken, gerekli nüfus hesaplamaları yapılmadığı, imar mevzuatı, şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarına kamu yararı açısından uygun olmadığı" konusundaki ortak görüşünü sunmuştur. Korumakla yükümlü olduğunuz bölge bu ve benzeri imar değişikliği taleplerine sahne olmaktadır. Kıyı Kanunu ve çevre düzeni planı uyarınca alacağınız önlemler nelerdir?

CEVAP

Soru önergesine konu Manastır Koyu ve yakın çevresinin Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda (ÇDP) arazi kullanım kararları açısından "önemli doğa alanı" ve "kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi/turizm merkezi" sınırları içerisinde "çayır-mera" ve "tarım arazisi" olarak tanımlı alanlarda kaldığı belirlenmiştir. ÇDP'deki "4.55. Özel Kanunlara Tabi Alanlar: Özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, tabiatı koruma alanları, tabiat parkları, tabiat anıtları, yaban hayatı geliştirme sahaları, turizm merkezleri ile kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri, özelleştirme kapsam ve programındaki alanlar ve TOKİ alanları planlama yetkileri farklı kurumlara ait olan alanlardır." tanımı kapsamında "kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri" özel kanunlara tabi alanlar kapsamında değerlendirilmekte olup, "8.6. Özel

Kanunlara Tabi Alanlar" başlığı altındaki "8.6.1. Bu plan sınırları içinde kalan özel kanunlara tabi alanlarda, bu planla yeni kullanım kararı getirilmemiş olup, bu alanlarda, kırsal yerleşme alanları dışında diğer mevcut arazi kullanımı gösterilmiş ve bu bölgeler için resmi kurumlarca verilmiş olan, bu plana altlık teşkil eden kurum görüşleri, ulusal mevzuat ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeler ile koruma altına alınarak koruma statüsü kazandırılmış alanlar, ekolojik değeri olan hassas alanlar, orman alanları ve tarım alanları işlenmiştir.", "8.6.2. Bu alanlarda, yetkili kurum ve kuruluşlarca yapılacak planlama çalışmalarının, bu alanlarla ilgili özel kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bölgesel bütünlük ve sürdürülebilir kalkınma amacı ile bu planın ilke ve stratejileri doğrultusunda yapılması gereklidir.", "8.6.4. Yetkili bakanlık ya da kurum ve kuruluşlarca yapılacak veya yaptırılacak planlarda, bu alanlar içerisinde bulunan hassas alanlar, orman alanları, tarım alanları, sulak alanlar, kumullar vb. gibi alanları tehdit edici yönde ve tahribata yol açacak yoğunlukta yapılaşma kararı getirilemez. ", "8.6.5. Bu alanlarda çevre kirliliğini önlemek için her tür önlemin alınması gereklidir.", "8.6.6. Bu alanlar içerisinde yer alan, içme ve kullanma suyu ile yüzeysel su kaynaklarının korunması esas olup su kirliliği kontrolü yönetmeliği hükümlerine uyulacaktır. ", "8.6.7. Bu alanlarda her türlü katı ve sıvı atık bertaraf için gerekli önlemler alınacak ve hiçbir atık önlem alınmadan alıcı ortama verilmeyecektir." plan hükümleri uyarınca yapılacak çalışmaların, bu alanlarla ilgili özel kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bölgesel bütünlük ve sürdürülebilir kalkınma amacı ile ÇDP ilke ve stratejilerine uygun olarak yetkili idarelerince yapılması gereklidir. Bununla birlikte ÇDP'nin "5.1.Koruma İlkeleri" başlığı altındaki "5.1.7. Kıyıların 3621 sayılı "Kıyı Kanunu" ve ilgili yönetmelik hükümleri çerçevesinde korunması. ve "5.3.10. Planlama Bölgesi'nde Muğla ve Aydın İllerinde önemli bir katma değer yaratan deniz ve yat turizminin güçlendirilmesi ve desteklenmesi amacı ile kıyıların, mevcut yapılaşmalar ve imar planları ile verilmiş haklar dışında, yeni yapılaşmaya açılmaması ve kıyıların doğal yapısının korunarak kamu yararına kullanılmasının sağlanması." ilkeleri ile özellikle Muğla ve Aydın İlleri sınırları içerisindeki kıyıların yeni yapılaşmaya açılmaması ve doğal yapısının korunması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Diğer yandan bahse konu alan kıyı kenar çizgisinin deniz tarafına ilişkin kararlar üretilen Aydın-Muğla İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planı'nın (BKAP) 2. Didim-Kuzey Milas Bölgesi, 2A Didim Merkez Alt Bölgesi sınırları içerisinde, 1. Öncelikli Bölge olarak belirlenen alanda yer almakta olup ÇDP'nin "5.3.10. Planlama Bölgesi'nde Muğla ve Aydın İllerinde önemli bir katma değer yaratan deniz ve yat turizminin güçlendirilmesi ve desteklenmesi amacı ile..." ilkesi uyarınca anılan alt bölge bütününde 750 yat kapasiteli Yat limanı ve 1 adet Balıkçı Barınağı önerisi bulunmaktadır. BKAP kapsamında söz konusu kullanımlara ilişkin;

Genel Hükümler başlığı altında "6.2.7. Balıkçı barınağı ve yat limanı amaçlı imar planlarında etaplama yapılacak olup 1. etapta yat/tekne bağlama yeri olarak öncelikli olarak ana-tali dalga kırandan ve iskeleden başlanılacak olup 2. etapta ise fizibilite raporunda belirtilen kapasite dolduktan sonra kıyıya dolgu yoluyla bağlama alanları oluşturulabilecektir."

Yat Limanlarına İlişkin Hükümler başlığı altında "6.2.20. Yat Limanı teklifleri; A- 1. Öncelikli Bölge içinde ise; Küçük Yat Limanı'nda toplam dolgu alanı (ana dalgakıran+tali dalgakıran+karadakilolgu), su yüzey alanının %30'unu geçemez. Orta Yat Limanı'nda toplam dolgualanı (anadalgakıran+tali dalgakıran+karadaki dolgu), su yüzey alanının %50'sini geçemez. Mega Yat Limanı'nda toplam dolgu alanı (ana dalgakıran+tali dalgakıran+karadaki dolgu), su yüzey alanının %75'ini geçemez. B- 2. Öncelikli Bölge de ise; Küçük Yat Limanı'nda geri saha dolgusu yapılamaz. Ana ve tali dalgakıran su yüzey alanının %10'u kadar yapılabilir. Orta Yat Limanı'nda toplam dolgualanı (anadalgakıran+tali dalgakıran+karadaki dolgu)suyu yüzey alanının %30'unu geçemez. Mega Yat Limanı'nda toplam dolgu alanı (ana dalgakıran+tali

dalgakıran+karadakidolgu) su yüzey alanının %50'sini geçemez. C- 3. Öncelikli Bölge de ise; Küçük Yat Limanı'nda dolgu yapılamaz. Orta Yat Limanı'nda geri saha dolgusu yapılamaz. Ana ve tali dalgakıran su yüzey alanının %15'i kadar yapılabilir. Mega Yat Limanı'nda toplam dolgu alanı (ana dalgakıran+tali dalgakıran+karadaki dolgu)su yüzey alanının%30'unu geçemez."

Balıkçı Barınaklarına İlişkin Hükümler başlığı altında ise "6.2.22.Çalışma alanı içerisinde mevcutta yer alan balıkçı barınaklarının imar planları öncelikli olarak ilgili idarelerince hazırlatılarak yetkili idareye sunulacaktır. 6.2.23. Planlı tesislerde kapasite tespiti ilgili liman başkanlıklarınca yapılacaktır. 6.2.24. Kapasite tespiti yapılan balıkçı barınaklarında atıl olan kapasitenin %75'ine kadarı öncelikle Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı olmak üzere diğer kurum ve kuruluşların uygun görüşleri ile yat bağlama yeri olarak kullanılabilir. 6.2.25. Mevcut balıkçı barınaklarının bir kısmının yat bağlama yeri olarak kullanılmasına yönelik sunulacak tekliflerde; 6.2.23 numaralı plan hükmü uyarınca, mevcut balıkçı barınaklarında atıl kapasitelerin olması ve yat limanının öncelikli tesis olarak yer alması şartını yerine getirenler için bu planda yer alan yat limanlarına ilişkin hükümler çerçevesinde uygulamalar yapılır." hükümleri oluşturulmuştur.

Bu kapsamda söz konusu alanda kıyıların korunması ile ilgili Aydın-Muğla-Denizli Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı ölçeğinde 8.6. ve 5.1. nolu plan hükümleri bulunmakta olup, Aydın İli, Didim İlçesi, Manastır Koyu ve çevresindeki kıyılarda yapılacak iş ve işlemlerde; başta ilgili İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü kurum görüşleri alınarak, önergedeki sorulara ilişkin bilginin; alanda planlama yetkisi bulunan Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan edinilmesinin doğru olacağı değerlendirilmektedir.